

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

Creative Leadership of Administrators Affecting the Effectiveness of
Educational Institutions under Phatthalung Secondary Educational
Service Area Office

ศตวรรษ สิริสุทธิ

Satawat Sittirit

ตริภูมิทร์ ตริตรีศวร

Tripumin Tritrishual

อริสรา บุญรัตน์

Arisara Boonrat

คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

E-mail: 1995satawat@gmail.com

Received: 8 February 2025; Revised: 3 March 2025; Accepted: 3 March 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง และ 4) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำนวน 129 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกในระดับสูง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .870 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา

และด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยทั้ง 2 ด้านสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ได้ร้อยละ 77.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ประสิทธิภาพสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to achieve the following objectives: 1) to study the level of creative leadership among administrators of educational institutions under Phatthalung Secondary Educational Service Area Office; 2) to investigate the level of effectiveness of educational institutions under Phatthalung Secondary Educational Service Area Office; 3) to examine the relationship between the creative leadership of administrators and the effectiveness of educational institutions under Phatthalung Secondary Educational Service Area Office; and 4) to explore how creative leadership among administrators affects the effectiveness of educational institutions under under Phatthalung Secondary Educational Service Area Office. The sample for this research consisted of teachers from educational institutions under Phatthalung Secondary Educational Service Area Office. The sample group for this study consisted of 129 teachers from schools under the Phatthalung Secondary Educational Service Area Office. The sample size was determined using the G*Power program. The statistical methods used for data analysis included frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research findings revealed that: 1) The overall level of creative leadership among administrators of educational institutions under Phatthalung Secondary Educational Service Area Office was high. 2) The overall effectiveness of educational institutions under Phatthalung Secondary Educational Service Area Office was also high. 3) There was a significant positive correlation between creative leadership and the effectiveness of educational institutions, with a correlation coefficient (r) of .870 at a significance level of .01. 4) The aspects of creative leadership that significantly affected the effectiveness included problem-solving ability and vision. Together, these two aspects could predict 77.40% of the effectiveness of educational institutions under Phatthalung Secondary Educational Service Area at a significance level of .01.

Keywords: Leadership, Creative Leadership, Effectiveness in School

บทนำ

การศึกษา คือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้และความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) การศึกษาในปัจจุบันมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากจากอดีตอันเนื่องมาจากการพัฒนาของเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ การศึกษาสมัยใหม่จึงมีความยืดหยุ่นและเปิดกว้างมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังนั้น มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การศึกษาจึงช่วยหล่อหลอมให้มนุษย์เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังคำกล่าวที่ว่า “รากฐานของตึกคืออิฐ รากฐานของชีวิตคือการศึกษา” (วัลลภ เจียรนวนนท์, 2554)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญในการนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งของการบริหารสถานศึกษา การปฏิรูปการศึกษาให้มีความก้าวหน้าเกิดผลสำเร็จจะต้องเป็นผู้นำ ผู้ประสานความร่วมมือ จะต้องเป็นแบบอย่างแก่บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถรอบด้านทั้งความรู้ คุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ สร้างแรงบันดาลใจแก่บุคลากร และจะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาและจัดการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ (ปิยะณัฐ หมีนวงศ์, 2565) โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายการศึกษาที่ชัดเจน รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรและบุคลากร การประเมินผลและประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของนักเรียน นอกจากนี้ยังต้องสื่อสารและสร้างความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครอง และองค์กรภายนอก เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีความสำคัญต่อผู้นำหรือผู้บริหารในสถานการณ์โลกที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีความรู้สามารถจูงใจ และประสานความร่วมมือให้ผู้อื่นปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ รู้จักตั้งศักยภาพทั้งตนเองและสมาชิกในองค์กรมาเป็นพลังในการจัดการสิ่งต่าง ๆ มีทักษะการประสานให้เกิดความสมดุลระหว่างความเร่งด่วนและการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อให้ผู้ร่วมงานมีโอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์ สามารถบริหารความขัดแย้งได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ (ณัฐธินิชา พลศรีดา, 2564) และผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ มีไหวพริบและมีข้อมูลในเรื่องที่เป็นประเด็นปัญหา มีเขว้าปัญญาย่จะช่วยให้มีให้มีความคิดสร้างสรรค์ มีความคล่องแคล่วและมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี เป็นผู้ที่สามารถรับมือกับความขัดแย้งและความวุ่นวายได้เป็นอย่างดี ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต้องยึดถือความถูกต้อง มีพลังที่จะฟันฝ่าอุปสรรคและเป็นคนเปิดเผยตรงไปตรงมา ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงาน (อารี ทองศรีนุ่น, 2565)

ประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นผลสำเร็จของการบริหารโรงเรียนที่เกิดจากความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานด้านบริหารโรงเรียนประสบผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ในการบริหารโรงเรียนตามมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 1) ด้านบริหารวิชาการ 2) ด้านบริหารงบประมาณ 3) ด้านบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) สถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จหรือประสิทธิผลสถานศึกษาได้นั้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ และสอดคล้องกับ

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสำคัญ คือ ช่วยตรวจสอบวัตถุประสงค์กับการจัดตั้งองค์กรช่วยตรวจสอบวัตถุประสงค์กับการจัดตั้งองค์กร และประเมินผลสำเร็จกับวัตถุประสงค์ ว่าการดำเนินการเกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ และหากเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้แสดงว่าโรงเรียนนั้นมีประสิทธิผล (คมพริตว์ เจ๊ะบ่าว, 2566) นอกจากนี้โรงเรียนที่มีประสิทธิผลจะต้องมีการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของโรงเรียน โดย Hoy & Miskel (2001) อ้างถึงใน จตุรภัทร ประทุม, 2559) ได้กล่าวถึงประสิทธิผลของโรงเรียน 4 ประการ ได้แก่ 1) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และ 4) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้สถานศึกษาจะต้องนำมาใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการ เพื่อทำสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ประสิทธิผลสถานศึกษานั้นจะส่งผลต่อคุณภาพของการศึกษา จนเป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

จากความสำคัญข้างต้นด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตัวแปรสำคัญในการดำเนินการให้เกิดประสิทธิผลแก่สถานศึกษาหรือความสำเร็จของสถานศึกษา เกิดจากปัจจัยสำคัญ คือ ประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้ความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในด้านความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ มาปรับใช้ในการบริหารจัดการระบบการทำงานของสถานศึกษาร่วมกัน อีกทั้งโน้มน้าวใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมมือกันปฏิบัติงานทุกฝ่ายงานในสถานศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานภายนอก ก่อให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่วางไว้ นำมาสู่ชื่อเสียง รางวัล เกียรติยศ และประสิทธิผลสถานศึกษา นอกจากนี้ยังรวมถึงความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความรู้ ความสามารถ ทักษะชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับผลการวิจัยของ คมพริตว์ เจ๊ะบ่าว (2566) ที่วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา โดยผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระบบสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในระบบสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจบทบาทและอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประสานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานการระดับทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษา หรือปฏิบัติงาน อื่นที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 27 โรงเรียน โดยมีครูและบุคลากร จำนวน 904 คน และนักเรียน จำนวน 17,902 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง, 2567)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้บริหารนับได้ว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา เพราะผู้บริหารนับได้ว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา และผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย

และวางแผน เพื่อการพัฒนาศักยภาพให้กับผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการ และพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทันต่อสภาวะความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษาในทางที่ดี ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตามมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาสู่มาตรฐานสากลได้ และพร้อมรับกับสภาพความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นส่วนที่ทำให้การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัด สพม.พัทลุง
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง จากจำนวน 27 โรงเรียน รวมทั้งหมด 904 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power ซึ่งกำหนดอำนาจในการทดสอบ (Power of test) ที่ระดับ .95 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\alpha = .05$) และกำหนดขนาดอิทธิพล (Effect size) ในช่วงปานกลาง คือ .15 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Total sample size) จำนวน 129 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษา นำมาเทียบสัดส่วน และใช้การสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Sampling Without Replacement)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัด สพม.พัทลุง และ 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง ซึ่งแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยนำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตรวจสอบแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขและปรับปรุงอีกครั้ง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) 0.70 ขึ้นไป ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น (Cronbach, 1990) ซึ่งแบบสอบถามงานวิจัยครั้งนี้ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารประกอบด้วย 4 ด้าน รวมทั้งหมด 32 ข้อคำถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ด้าน รวมทั้งหมด 28 ข้อคำถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ผู้วิจัยนำหนังสือรับรอง จากผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง 2) ผู้วิจัยนำหนังสือจาก

ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษา ในการขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 3) เก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามโดยใช้ Google form ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างผ่านทางระบบการสื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และ 4) เมื่อได้รับแบบสอบถาม ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัด สพม.พัทลุง 3) การวิเคราะห์ประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง 4) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง และ 5) การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัด สพม.พัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัด สพม.พัทลุง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัด สพม.พัทลุง โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 129)

ด้านที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น		
		($\bar{x}$)	(SD)	ระดับ
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.37	0.42	มาก
2	ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	4.36	0.41	มาก
3	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.38	0.43	มาก
4	ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา	4.37	0.41	มาก
รวม		4.37	0.39	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัด สพม.พัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$, SD = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.38$, SD = 0.43) รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.37$, SD = 0.42) ด้านการ

มีความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{x} = 4.37$, $SD = 0.41$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ($\bar{x} = 4.36$, $SD = 0.41$) ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 129)

ด้านที่	ประสิทธิภาพสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
		($\bar{x}$)	(SD)	ระดับ
1	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.40	0.82	มาก
2	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.38	0.55	มาก
3	ความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม	4.40	0.72	มาก
4	ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา	4.39	0.72	มาก
รวม		4.39	0.40	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$, $SD = 0.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{x} = 4.40$, $SD = 0.82$) และความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.40$, $SD = 0.72$) รองลงมา คือ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.39$, $SD = 0.72$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{x} = 4.38$, $SD = 0.55$)

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านต่าง ๆ มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับ ประสิทธิภาพสถานศึกษา ในระดับสูง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .870 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับประสิทธิภาพสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง โดยนำตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ด้านด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว (X_2) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_3) ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา (X_4) และภาพรวมประสิทธิภาพสถานศึกษา (Y) มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับ ประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง

(n = 129)

ตัวแปร	ประสิทธิผลสถานศึกษา (Y)					ทิศทาง	ระดับ
	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y	ความสัมพันธ์	ความสัมพันธ์
X ₁	1.000	-	-	-	.810**	ทางบวก	สูง
X ₂	.831**	1.000	-	-	.772**	ทางบวก	ปานกลาง
X ₃	.799**	.864**	1.000	-	.828**	ทางบวก	สูง
X ₄	.795**	.832**	.916**	1.000	.852**	ทางบวก	สูง
X	-	-	-	-	.870**	ทางบวก	สูง

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับ ประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกในระดับสูง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .870 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง ได้แก่ ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา และด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยทั้ง 2 ด้านสามารถร่วมกันพยากรณ์ ประสิทธิผลสถานศึกษา ได้ร้อยละ 77.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลสถานศึกษา โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	R ² adj	SE _{est}	F	P
X ₄	.852	.726	.724	.20993	336.636**	.000
X ₄ , X ₁	.880	.774	.771	.19137	215.976**	.000
R = .880 R ² = .774 R ² adj = .771 SE _{est} = .19137						26.835

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา (X₄) และด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₁) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .880 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .774 หรือมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 77.40

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา
สังกัด สพม.พัทลุง สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัด สพม.พัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
ทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ
ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมี
ความยืดหยุ่นและปรับตัว ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา มีการบริหารโดยยึดหลักโดย
ผู้บริหารมีการวางแผน บริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อความสำเร็จ ผู้บริหารแสดงออกถึงการคิดวิเคราะห์
สังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในอนาคตอย่างชัดเจน ถือได้
ว่าเป็นผลแห่งความสำเร็จและความสำเร็จที่มีประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับนิภาพร จันทระจิตร และภาวดีดา ธาราศรีสุทธิ
(2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสำนักงานเขตดิน
แดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ
ผู้บริหารสำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
เสรี ภักดี (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลสถานศึกษา
สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า ระดับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
อาชีวศึกษาจังหวัดยะลาในภาพรวมอยู่ระดับมาก อารปี ทองศรีนุ่น (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิง
สร้างสรรค์ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัด
นครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา
เอกชน จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามความคิดเห็นของบุคลากร ครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
ศมพรรัตน์ เจ๊ะบ่าว (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียนเอกชนในระบบสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระบบสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด
สงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษา
เอกชนจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ ณัฐภรณ์ แสงกล้า (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษา
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประชาอุทิศ (จันทา
อนุสรณ์) สำนักงานเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร
โรงเรียนประชาอุทิศ (จันทาอนุสรณ์) สำนักงานเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านทุก
ด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนสูง และความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ ความสามารถในการ
แก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสามารถในการพัฒนา
นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา มีการบริหารจัดการโดยคำนึงถึง
ความสำคัญของความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการ
ปรับตัวและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา และ
ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้ รวมถึงการ
พัฒนาองค์กรรวมของนักเรียน ครู ผู้บริหาร และระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับขวัญ
ฤทัย ภูสาระ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

กับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สมจิตร์ ชุศรีवास (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก บุศรา ปุณริบูรณ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลสถานศึกษามัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก อารปี ทองศรีนุ่น (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามความคิดเห็นของบุคลากร ครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด สมพรทวี เจ๊ะบ่าว (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในระบบสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และณัฐภรณ์ แสงกล้า (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประชาอุทิศ (จันทาบนอนุสรณ์) สำนักงานเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนประชาอุทิศ (จันทาบนอนุสรณ์) สำนักงานเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง ในภาพรวมของทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่าง .772 ถึง .870 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา ($r_{x4y} = .852$) ด้านการทำงานเป็นทีม ($r_{x3y} = .828$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($r_{x1y} = .810$) และด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ($r_{x2y} = .772$) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง ที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด 4 ด้าน โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธีการ Stepwise พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) และด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา (X_4) โดยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา (X_4) และด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .880 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารทั้ง 2 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ได้ร้อยละ 77.40 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y' = .764 + .550X_4 + .347X_1$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z'_Y = .565Z_{X_4} + .362Z_{X_1}$

สรุป

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัด สพม.พัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว

2. ประสิทธิภาพสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับประสิทธิภาพสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกในระดับสูง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .870 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา (X_4) และด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบเป็น .550 และ .347 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเป็น .565 และ .362 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 2 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง ได้ร้อยละ 77.40

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัด สพม.พัทลุง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรมีบุคลิกภาพที่ดี สามารถปรับตัวตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถคิดแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับสถานการณ์การปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันออกไป ทั้งในด้านบุคคล ปัจจัยความพร้อม วัฒนธรรมองค์กร ผู้บริหารที่เป็นผู้นำอย่างสร้างสรรค์จึงต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เหมาะสมกับการทำงาน การปรับตัวในความไม่แน่นอนและสภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับตัวกับบุคคลที่แตกต่างกัน การพัฒนาด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัวนี้จะช่วยเสริมความสามารถในการพัฒนาคุณภาพของผู้บริหารให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น นำไปสู่กระบวนการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

2) จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพสถานศึกษา สังกัด สพม.พัทลุง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นใจและความสำเร็จในชีวิตของนักเรียน โดยการให้กำลังใจและสนับสนุนในทุกๆ ความพยายามที่จะช่วยให้นักเรียนรู้สึกมั่นคงและพร้อมที่จะเผชิญกับอุปสรรค การให้ความสำคัญกับการตั้งเป้าหมายที่เป็นไปได้และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นในตัวเองของนักเรียน ฝึกฝนการคิดบวกและการเสริมทักษะในการสื่อสารที่ดีจะทำให้นักเรียนสามารถมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นและทำให้การทำงาน

ร่วมกันมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทัศนคติทางบวกจึงเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการเผชิญหน้ากับชีวิตในอนาคตได้อย่างมั่นใจและเต็มไปด้วยโอกาส

3) จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลสถานศึกษา ดังนั้น แสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มากประสิทธิผลของโรงเรียนก็มากตามไปด้วย ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญในการนำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ในการบริหารงานให้มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมากขึ้น สนับสนุนการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายต่อไป

4) จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพม.พิจิตรมี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหาและด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับการคิด ตัดสินใจและสั่งการได้อย่างเป็นระบบ ชัดเจน ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษาเป็นสำคัญ เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ร่วมมือกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี จัดลำดับความสำคัญในการแก้ปัญหาของสถานศึกษาได้ บริหารจัดการองค์กรบนพื้นฐานของการร่วมมือกันแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร เพื่อค้นหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องและนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่อื่น ๆ เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบ และหาแนวทางพัฒนาได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสม ในการยกระดับคุณภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและสามารถนำแนวทางที่มีประสิทธิภาพไปปรับใช้ในบริบทของสถานศึกษาต่าง ๆ

3) ควรมีการศึกษาวินิจฉัยเชิงคุณภาพภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร เพื่อให้เข้าใจถึงแนวทางวิธีการ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเชิงลึก และสามารถนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมต่อการพัฒนาประสิทธิภาพของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สยามสปอร์ต ซินดิเคท.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ขวัญฤทัย ภู่อาระ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐภรณ์ แสงกล้า. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประชาอุทิศ (จันทาบอนสุรณ์) สำนักงานเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ณัฐธัญญา พลศรีดา (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิภาพร จันทจรจิตร และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2564). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร. บทความวิจัย. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพมหานคร.
- บุศรา ปุณธิบุรณ์. (2563). องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. สกลนคร.
- ปิยะณัฐ หมั่นวงศ์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา.
- วัลลภ เจียรนวนนท์. (2554). (ออนไลน์). เปิดโลก “การศึกษาเด็กไทย”ในพื้นที่ห่างไกล โรงเรียนเจียรนวนนท์อุทิศ สร้างเสริมความรู้คู่เทคโนโลยี สร้างเสริมความรู้คู่เทคโนโลยี.สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2560, จากข่าวการศึกษา เว็บไซต์:<http://www.cpall.co.th/CSR-Center/csr-news/ข่าวการศึกษา/1>
- ศมพรรัตน์ เจ๊ะบ่าว. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในระบบสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เสรี ภัคดี. (2564). กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สมจิตร ชูศรีवास. (2562). ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. บทความวิจัย สาขาวิชาพื้นฐานและการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง. (2566). ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน สังกัด สพม.พัทลุง ค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2567, จาก <https://seapt.go.th>.
- อารปี ทองศรีนุ่น. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนครศรีธรรมราช. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Hoy, W.K. and Cecil G Miskel. (2001). Educational Administration. Theory Research and Practice (4th ed). New York: Harper Collins.

- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Faul, F., Erdfelder, E., & Buchner, A. (2007). G*Power 3: A flexible statistical power Analysis program for the social, behavioral and biomedical sciences. Behavioral Research Method. 39(2), 175-191.